

Bu güzel şehirde tüm yollar, merkezdeki dünyanın en büyük kavşağına çıkıyor. Bu kavşak sanırım şehrin yerleşim planında etkilemiş. Selçuklulardan kalma bu yapay tepe üzerinde barındırdığı tarih ile dünyanın en güzel yerlerinden birisi. Tam karşısında İnce Minare müzesi, biraz ilerisinde İnce Minare ile yaşıt sayılabilecek Karatay Medresesi şehre ayrı bir güzellik katıyor. İnce Minare Müzesi ile Karatay Medresesi arasında kalan Kültür Park yaz kış yeşilliğini koruyor. Kışın bazen donan park havuzunda salına salına yüzen kuğular ise parkın güzelliğini tamamlıyor.

1. Yukarıda verilen metinde hangi anlatım biçimi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Betimleme
- C) Tartışma
- D) Öyküleme

Umutsuz ruhlar ülkesi; yetişkin, çocuk, kadın, erkek herkesin okuması gereken bir kitaptır. Bu kitabı ilk kez okuduğumda bir ulus olmanın ne kadar önemli olduğunu daha iyi anladım. Ayrıca Dr. Ayhan ONUR ve Sudanlı çocuk Mırtaza arasındaki sevgi ve minnettarlığı kelimelerle anlatmak hiç kolay değil. Ben sadece mazluma sahip çıkmakla, Türk olmanın aynı şey olduğunu bu kitapla anladım.

2. Bu metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A. "de" ekinin yazımıyla ilgili
- B. Kısaltmaların yazımıyla ilgili
- C. Büyük harflerin yazımıyla ilgili
- D. yansıma sözcüklerin yazımıyla ilgili

"Uçurtmayı Vurmasınlar" bir film olmaktan öte, bir dönemin beyaz perdeye yansımasıdır. Annesinin istemeyerek işlediği bir suçtan dolayı ceza evine girmesi ve hayata bir kadınlar koğuşunda başlayan Barış' ın hikayesi olarak iz bırakıyor aklınızda. Düşünsenize üç yaşındasınız ve dünyayı sadece ceza evi koğuşlarından ibaret zannediyorsunuz. Belki de küçük bir çocuğun algılayamayacağı bir şey ama yetişkin bir insan olarak düşündüğünüzde aklınızın sınırlarını zorlayan acı bir gerçek.

3. Bu metinde altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerden hangisinde sırayla verilmiştir?

- A. İz bırakmak- hayal kurmak,
- B. etkili - sanmak
- C. büyük etki altına almak - tahmin etmek
- D. unutulmaz bir etki bırakmak - sanmak

Sevgi, dostluk, samimiyet, dürüstlük. Forrest Carter'ın kitabı Küçük Ağaç'ın Eğitimi adlı kitabında rastlayabileceğiniz özellikler. Beyaz Adam'ın katlettiği binlerce Çeroki kızıl derili insana saygı sunarcasına yazılmış adeta. Kızıl derili insanlara acıyan, önemseyen ve yaşam tarzlarını ve kültürüne saygı duyan bir eser. İnsanın ve insan onurunun görkemli bir direnişi. Mekanik ilişkilerin hakim olduğu dünyamızda, kaybedilen ya da her geçen gün kaybolan değerlerimizin hikayesi

Küçük Ağaç anne ve babasını kaybetmiş olan bir yetim Kızıl derili çocuk . Büyükanne ve Büyükbabası ile yaşamaya başlıyor. Elbette ki bu yaşama süreci onun eğitim süreci oluyor. Doğaya, hayvanlara, insanlara karşı nasıl davranması gerektiğini, nelerden çekinip nelerle yaklaşması gerektiğini bu süreçte öğreniyor. Bu süreçteki eğitim hem ruhunu hem zihnini geliştirmesiyle sürüp gidiyor.

4. Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafta sözü edilen eserle ilgili kesin olarak söylenemez?

- A. Dürüstlüğün, duyarlılığın, samimiyetin işlendiği bir eserdir.
- B. Başka eserlerde bulunan özellikler bu eserde de vardır.
- C. Kızıl derili küçük bir çocuğun hayatından kesitler vardır.
- D. Kızıl derili insanların yaşamlarını anlatmaktadır.

Maksim Gorki, fırıncı çıraklığı yıllarında, Tolstoy'un bir hikayesini okurken, öylesine kendinden

I

geçer ki, acaba kağıdın içinde büyümlü bir şey mi var diye havaya kaldırıp bakar. Tabii beyaz sayfa üzerinde

II

siyah harflerden başka bir şey görmez.

Fakat saf fırıncı çırağını ve bütün saf okuyucuları büyüleyen şey, o ak sayfa üzerinde yazılı kara harflerden başka bir şey değildir.

Harfler, seslerin işaretleridir. Kelimeler ise seslerden dizilmiştir. Yazılı veya sözlü işaretlerle, göz önünde bulunmayan her şeyi göz önüne getirebilir, hayvanları, ağaçları konuşturabilirsiniz. Bu büyü değil de nedir? Güzel bir romanı okurken, Maksim Gorki'de olduğu gibi, kitap, kağıt, harf ortadan kalkar, gitmediğimiz şehirlerde dolaşır, tanımadığımız insanlarla tanışır, ruhlarının içine gireriz.

Dile bu büyük gücü veren nedir? Kendiliğinden çalışan bir şartlı refleks mekanizması dolayısıyla, dilin

III

varlığın yerine geçişi! Ünlü Rus bilgini Pavlov, yaptığı denemelerle köpeklerde sun'i olarak çeşitli şartlı refleksler yaratmaya başarılı olmuştu. Köpeğe acıktığı zaman et verilirken bir de zil çalınır. Bu hareket tekrarlanınca, köpeğin ağzından, sadece zil sesi ile de salyalar akmaya başlar. Tabii zil sesi karın doyurmaz

IV

ama etin hayalini uyandırır.

5. Bu metinden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A. Gorki'nin sadece Tolstoy'un kitaplarını okuduğuna.
- B. Kağıttaki yazıların sadece harflerden ibaret olmadığı.
- C. Rus bilim insanı Pavlov'un köpekler üzerinde deneyler yaptığı.
- D. Yazı denilen şeyin işaretlerle her şeyi göz önüne getirdiği.

6. Bu metinde geçen " hayvanları, ağaçları konuşturabilirsiniz" sözleriyle anlatılan yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Deneme
- B. Makale
- C. Fabl
- D. Öykü (Hikaye)

Saf, pırıl pırıl akan bir ırmağın öyküsüdür bu. Türkçe denen ırmağın öyküsü. Geçmişten geleceğe akan, ama hiç durmayan , asırlardır tertemiz akan bir ırmak. Bu ırmağa can veren, yaşam alanı sunanlar ise hiç kuşkusuz ozanlardır. Sevdaları, umutları, dostlukları, hüznüleri, kahramanlıkları, doğal güzellikleri anlatıp Türkçe denen ırmağa su taşıyan ozanlar.

7. Bu metinde geçen "Geçmişten geleceğe akan, ama hiç durmayan , asırlardır tertemiz akan bir ırmak." sözleriyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Türkçe, her zaman tertemiz duyguları dile getirmiştir.
- B. Türkçe, asırlardır insanların duygularını dile getirmektedir.
- C. Türkçe saflığın ve temizliğin dilidir.
- D. Türkçe, asırlardır tertemiz akan ve hiç durmayan bir ırmaktır.

Son yıllarda günlük konuşmalarda kullandığımız kelime sayısı giderek azalıyor. Geçmişte kullanılan kelimelerin çoğu unutuldu. Bizden sonra gelecek nesillerde bu unutma daha fazla. Bana: Sayrı nedir? Yapıt nedir? diye soran gençlere rastlıyorum. Hele en çokta kelimede anlam kayması, dilimizdeki kelimelerin anlam erozyonu çok ürkütücü. Hindistan'ın bağımsızlık mücadelesinin lideri Mahatma Gandhi'nin manevi kızı İndira Gandhi'nin adının son zamanlarda

dilimizde çalmak, fark ettirmeden cebe indirmek anlamına gelmesi ve buna benzer bir çok örnek. Bu nerede durur bilinmez.

8. Bu parçaya göre günlük konuşmalarımızdaki kelimelerin azalmasını nedeni aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A. Konuşma dilinde bazı kelimelerin yeterince kullanılmayışı.
- B. Dilimizin sözcük hazinesinin fazla olması.
- C. Çok okuyan bir toplum olmayışımız.
- D. Gençlerin Kullandığı kelimelerin anlam kaymasına uğraması.